

בתורה

גליץ רב
פרי"ח
תשפ"ה לפ"ק
שנה ה'

אור העבודה
הפנימית בדרך
הבעש"ט הק'

יו"ע"י ממלכת "אש החסידות" העולמית - בית היוצר להפצת אור החסידות

דוקס לעי"נ הגר"צ רבי משה כ"ד יצחק זצ"ל אב"ד טורדא

"עליית העולמות"

טועמיה: מה פירוש "העלאת ניצוצות" ואיך מעלים אותם במחשבתנו (ב)

הנסיעה המושלגת

מסילות לב: הנסיעה שכל התורה כולה בה

עבודת התפילה

כתר נהורא: השכינה הקדושה מקיפה אותנו בעת התפילה כאש יוקדת

מגרים תמתיק ותושיע

תנו רבנו מעשה: המשכת שפע לצורכי עולם הזה עדיפה מזה אגה לעולם הבא

דבר המערכת

לשמר את הרווחים

הנה לאחר ימי ההתעלות שעברו עלינו לטובה בחודש התקופה במצוות, נחתנו בבת אחת אל ימי החולין, לאחר תהליך שלם שעברנו בימים הקדושים הללו מראש חודש אלול ועד אחרי "אתה הראית".

כולנו שואפים להיות במדרגה של "הא רעוא קמיה דתשרי..." לזכות לחוש בהתעלות במשך כל ימות השנה ולא רק בחודש תשרי. אך מה לעשות? המצב לא תמיד בדיוק כך. לעיתים מרגיש האדם שכל ההתעוררות הגדולה שהייתה לו, התפוגגה כלל היא, והוא עומד ותהה: האם כל הסיפור היתה הצגה? מדוע אינני חש את קרבת האלקים כמו אז?

התשובה לכך היא: ישנם שני סוגי עשירים. יש אלו שהשיגו את עושרם בעמל ובכאמאין רב. צירפו פרוטה לפרוטה, רכשו נכס ועוד נכס, עד שהגיעו לאן שהגיעו. ולעומתם יש כאלו שהתעשרו בין לילה בזכות זכייה בלוטו או משהו אחר.

ההבדל ביניהם הינו: העשיר שהרוויח את הונו ביום אחד, לא בטוח שעושרו יחזיק זמן רב - שכן לא השקיע בו את עמלו. אותו עשיר שהתעשר בזיעה וביגיעה, מכיר בערך עושרו ושומר עליו בקנאות.

אנו, זכינו בחודשיים של השקעה ברוחניות שלנו, בהתקרבות לה' יתברך, במשך כל התקופה הזאת בנינו את העושר הרוחני שלנו בתפילות, סליחות, תשובה ומעשים טובים, סליחה טהרה וכפרה, מצוות סוכה וד' מינים. והפכנו לעשירים גדולים. צברנו רווחים רוחניים עצומים.

עלינו לזכור ולהכיר בכך. כשם שהעשיר יושב ומחשב את נכסיו, כך גם אנו, עלינו לשבת ולחשב את נכסיו הרוחניים. בכך נוכל לשמור את כל מה שהשגנו בימי הרהמים והרושם יישאר בקרבינו ולא יחלוף כלל היא.

א לעבטיגע געזונטן ווינטער
ובידידות ישעי' יצחק פריעדמאן
יו"ר אש החסידות

"בא שבת - בא מנוחה!!"

מנוחה - אין פירושה לישן היטב ולא לעשות כלום, אלא היא בריאה מיוחדת בנפש שעל ידה מרגישים שלימות ומנוחת מרגוע

נהורא מעליא

באה משום שנשלמה המלאכה וכבר לא היה מה לעשות, כי לגבי ה' לא שייך לומר שהבריאה הגיעה לידי 'שלימות', שהרי ה' הוא אינסופי, אין סוף לשלימות, ותמיד היה שייך להשלים את הבריאה יותר ויותר [הגם שהבריאה מושלמת גם עכשיו באופן המושלם ביותר]. אלא בגלל שבאה שבת - באה מנוחה. כי מהותה של השבת היא שבתה, מרגוע בנפש, הרגשה של שלימות!

ומביא ראה לדבריו, כי ערב שבת בין השמשות ברא הקב"ה את השדים, ולא הספיק לגמור אותם כי קידש עליו היום. הווי אומר: מהותה של השבת היא מנוחה של שלימות, ואם לא היתה מופיעה השבת - היה הבורא ית' ממשיך עד עכשיו להשלים את הבריאה יותר ויותר. וכדברים האלה מובא גם מהחידושי הר"ם ועוד.

מה היה העולם חסר, מנוחה, באה שבת באה מנוחה (ב"ר י, ט).

זהו היסוד של ה'מנוחה' שנבראה באותה שעה. ברגע כניסת השבת ברא ה' בריאה מיוחדת של 'מנוחה', כח מיוחד שהאדם יהיה מסוגל להביט על מעשיו ולומר 'זה הכי טוב ששייך', 'טוב מאוד!' זהו! הגעתי לאן שרציתי, אני מושלם! לא שייך להתעלות יותר!

לאור זאת, יש צורך 'להתאמץ' כדי לנח! לפנות דעתו ממחשבת ימי המעשה, ולסלק רעיונותיו מכל הרהורי ימי החול.

ה'שם משמאול' (פרי' ואתחנן, תרע"ז) מביא בשם אביו בעל 'אבני נור' מסוכטשוב, כי כאשר מגיע השבת - נאסרה המלאכה עולמית, כאילו השבת הולך להמשך בלי סוף, אין מה לחשוב בשבת על פעולות עתידות - כי השבת נמשכת ונמשכת. ורק כאשר יהודי עושה 'הבדלה' במוצאי שבת"ק הותרה לו המלאכה לשבוע הבא.

עם הרגשה כזאת יש לנו לגשת אל יום השבת קודש, כאילו נאסרה המלאכה לעולמי עד, "לעשות את השבת לדורותם" - כאילו השבת נמשכת לדורות עולם בלי סוף.

מלבד זאת אמרו בספרים שהחושב מחשבות חול בשבת - סופן להתבטל ולא לבוא לידי קיום, על כל כמה יזהר האדם שלא להפסיד תכונותיו על ידי מחשבות חול בשבת.

כחלק משיבתה זו, מוטל על האדם להתעסק עם טרדותיו ולהשקיע על ידי החדרת הידיעה וההכרה שאי אפשר לעשות כלום שהרי ה' 'עשה ועושה ויעשה לכל המעשים', או לדמות בנפשו כאילו העניין כבר מסודר.

בספרים הקדושים האירו את מנוחת שבת עם שלב נוסף: 'כל מלאכתך עושה - אף בחפצי שמים! מנוחה שלימה!

מותק "אש השבת"

הטעם שהצטוונו בתורה לשבות ביום השבת היא כדי לזכור שבאור העולם שבת וינפש ביום השביעי, על כן מנחיל לישראל את המתנה הנפלאה ששמה 'שבת', ומצרף אותנו לשבות ולנוח יחד עמו.

לצורך כך יש לנו להבין מהו ה'מנוחה' של בורא העולם ביום השביעי, כך נדע איזו 'מנוחה' נדרשת מאיתנו.

אימתי ברא ה' את ה'מנוחה' הזאת? ערב שבת עם חשיכה, כאשר סיים את מלאכתו, הוא הביט על הבריאה, והכל היה יכול להיות יותר טוב, בכל יום מששת ימי בראשית היו כל מיני תקלות ו'פגמות'. ביום הראשון ברא ה' את האור והוא נגנז בגלל שהיה גדול מידי, ביום השני הבדיל את המים התחתונים והם התחילו לבכות ולרטון, ביום השלישי ברא את העצים ולא היו טעמם כטעם הפרי, ביום הרביעי נעלבה הלבנה והוצרך לפייסה, ביום החמישי היה צריך להרוג את הליתין הנקבה, וביום השישי נברא האדם וכעבור כמה שעות כבר הספיק לחטוא ולפגום את כל העולמות.

ובכל זאת: "ורא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאוד..." לא רק 'טוב' אלא 'טוב מאוד!' 'טוב מאוד!!!'

ישנם אנשים שברשותם אוצר בלום, ספר נפלא, מאות עמודים מלאים חידושים. הם השקיעו בו את תמצית נפשם, ערכו והוסיפו ומחקו, ושוב הוסיפו ומחקו, ועדיין הספר לא יצא לאור עולם.

שנים רבות נמצא הספר ברשותם, ועדיין לא עלה על מכבש הדפוס. מפעם לפעם הם עוברים על החומר ומוצאים טעות או שגיאה, הם מוחקים ושוב מתקנים, מורידים ומוסיפים. כל פעם הם מפטירים לעצמם: נס שלא יצא הספר, ברוך ה' שהציל אותי משגיאה זו.

מה חסר לספר הזה? מנוחה!

יש כח מסויים שברא הקב"ה בנפש האדם והוא נקרא 'מנוחה', לעצור ולהגיד: גמרת! הכל מושלם!!! אפשר להוציא לאור!

כאשר חסר כח זה, אי אפשר להוציא כלום.

אם אתה רוצה להיות מושלם [-פרפקציוניסט], דע לך כי אין שלימות בעולם, השמים הם הגבול לשלימות, וכדי להוציא לפועל צריך את הכח של ה'מנוחה', לדעת שהגיע הזמן לסיום המלאכה, הכל טוב! הכל מושלם! הכל טוב מאוד! אם יהיו אחר כך עוד חידושים - נשאיר אותם למהדורה הבאה, אם יהיו טעויות - בלאו הכי אי אפשר להנצל מהם. ועל כן מוטב ויצא לחוץ, ובלבד שכבר יצא החוצה - כדברי המקצוענים "שיפור עדיף על מצוינות".

המחר"ל (גור אריה בראשית ב, א) מוכיח שהשבתה בשבת לא

הרה"ג רבי משה רויטמאן שליט"א
ראש ישיבת 'בני היכלא' וממשיפי 'אש החסידות'

מגדים תמתיק ותושיע

על שולחנו הטהור של הצדיק הסבו החסידים, כשפניהם מפיקות אורה. הן זכו לבוא עד הלום, לחוג את חג השבועות במחיצת רבם הקדוש רבי **אליעזר מדזיקוב** זי"ע. בין המסובים השתלבו יחדיו זקנים - שעוד זכו לשבת בצל אביו הקדוש רבי **נפתלי צבי מראפשיץ** זי"ע בעל 'זרע קודש', עם צעירים - שזה עתה התקרבו להימנות על החבורה הקדושה. הצד השווה שבהם, שכולם שרויים בעונג וגם שמחה.

כולם מלבד ר' אביגדור הירש.

פניו של החסיד ר' אביגדור צבי, העשיר סוחר-העצים, היו זועפות והביעו צער ויגון. והיו החסידים תמהים לפשר הדבר, שכן מלבד מה שברכת ה' שרתה בעסקיו, היה ר' אביגדור הירש תמיד שמח ומשמח, זורח ומזריח, ולמה זה קודר הוא ומתחיל בלחץ?

אמרו עליו על ר' אביגדור הירש, שיותר ממה שהיה מופלג בעשירות, היה מופלג במידת החסד. בביתו שבכפר הסמוך לעיר בארנוב, הכניס אורחים בתדירות ובמסירות. אף הרה"ק רבי **אברהם שמחה מבארנוב** זי"ע, נכדו של אותו צדיק מדזיקוב, שנקלע פעם לביתו של ר' אביגדור הירש, הגיע על ילדיו ובני ביתו, שלמרות עשירותם היו חיי פשטות, כשאת חיי הרחבות העניקו לאורחים ולעניים ששקדו על דלת ביתם מבוקר עד ערב. תמיד היו טרודים להשביע את נפשותיהם של אלו בשפע. כדי המלך. גם כאשר אירעה שנת בצורת ר"ל, ומצבו הכלכלי של ר' אביגדור הירש הלך לשפל המדרגה, לא ויתר על הכנסת אורחים, ואף זוגות משכנה את תכשיטיה, כדי לפרנס שנים עשר אורחים במשך כל ימי חג הפסח. ואת כל זאת עשה תמיד בשמחה ובצהלה ובהארת פנים.

ולמה אם כן נפלו כעת פניו? ומדוע העיף כפעם בפעם מבטים עצבים לעבר החלון?!

משום שמהחלון נראה העבים השחורים שלא פסקו מלהעריף על ארץ גשם-זלעפות, זה ששת ימים ברציפות עיקשתו. כלל המו בישור לו בעוורת איוב, כי אלפי חבילות העצים ששלח לפני החג ברפסודות על פני המים, בדרכם להימכר ביריד שבלייפציג, עלולים להיזקק מריבוי המים. הנוק העצום צפוי להפסידו את כל רכושו ורוב עושרו, ואף להפוך אותו לבעל-חוב לא קטן. שהרי לא את הונו בלבד השקיע במסחר הלזה, אלא גם ממונם של שותפים אחרים. והיה לבו הולם בכפארת.

הבחין בו הצדיק, ופתח וסיפר:

הלא נודע, כי הגאון האלוקי רבי **מאיר מרוטנובורג** זי"ע, מבעלי התוספות, נכלא על-ידי שלטונות אשכנז שטפלו עליו עלילות ברשע, ושם בבית האסורים עלתה נשמתו בטהרה. מאז היו עצמותיו הקדושים מונחים בארון, ובמשך שש עשרה שנה לא זכו לקבורה, כי השלטונות תבעו בעדו רב ועצום. עד שבא יהודי עשיר אחד, חכם לב, ובצדקת פזרונו מכר הרבה מרכושו, ושילם את כופר נפשו של הצדיק, פדה את עצמותיו והביאו בכבוד גדול לקבר ישראל.

לא עברו שלושה ימים ואותו עשיר שבק חיים לכל חי. פטירתו הפתאומית הכתה את ליבם של ישראל, והיה שם שמים מתחיל בין האומות ר"ל. התמיהה הייתה עצומה, זו תורה וזו שכרה?! והלא יהודי זה חירף נפשו וויתר על כל הונו ורכושו להצלת כבודו של האי גאון וצדיק, ומדוע נגזרה עליו גזירה זו?!

ויחמול ה' על עמו, ושלא להם מענה על ידי המנוח בעצמו שבא בחלום הלילה לאחד ממכריו וכה סיפר לו:

"ביללה הוא, לאחר שבא רבינו מהר"ם אל מנוחת כבוד, ונגלה אלי בחלומי, והודה לי על החסד-של-אמת שעשיתי עמו, אף בישרני כי מן השמים שלחוהו לתת בידי את הבחירה, אם לזכות בהון ובעושר גדול לי ולזרעי עד עולם, או להיפטר מן העולם ולחסות עמו במחיצתו בן עזר. מה שאירע עמי לאחר מכן, הוא משום שבחרתי בגבירה השנייה..."

סיים הרבי ר' אליעזר'ל והפטיר לעיני כל העם:

"הוא הדבר שקורה כעת לאביגדור הירש, הלא אין ספק כי

מצד מעשיו הטובים וחסדיו העצומים, שכרו הרבה מאד, ובוודאי בשמים מכינים מקום עבורו במחיצת הצדיקים שבגן עדן. ואולם, הואיל ויכולה מידת הדין לקטרג חלילה, לכך שלא יתכן כזאת שאיש פשוט יעמוד במקום גדולים, לכך נגזר עליו להזדקק בייסורי עניות בעודו בעולם הזה, כדי שיהיה שולחנו ערוך ומוכן לפניו בעולם העליון, ככה יעשה לאיש אשר המלך יתברך חפץ ביקרו..."

"ואולם", הכריז הצדיק בקול, "אין אני מסכים לפסק זה! **עס איז א כפרה די גאנצע אביגדור הירש'ס עולם הבא פאר איין שעה חילול שמו יתברך!** אויב אביגדור הירש איז ווערט א פסק, קען מען אים געבען עטליכע שטעקלעך" (- למוות הוא כל העולם הבא על אביגדור הירש לעומת שעה אחת של חילול שמו יתברך, אם צריך הוא לתיקון יכולים לתת לו כמה רצועות...).

ואז נטל הצדיק פרוסת חלה, נתנה בידו ר' אביגדור הירש, ואמר לו: "כשם שנתת מלחמך לעניים עד הנה, כן תזכה להמשיך לתת כהנה וכהנה כל ימי חיך..."

ואכן נתקיימה ברכת צדיק, סחורתו של ר' אביגדור הירש ניצלה בנס, והוא זכה לעמוד בעושרו כל ימי חייו ואף להותיר ממנו לדורותיו.

...

כי אכן כה קבעו צדיקי החסידות, כי דווקא מתוך המשכת הגשמיות יתקדש שם שמים, ומתוך ההרחבה בצורכי עולם הזה יזכה האדם לעולם הבא. וכמאמר הרה"ק הרבי ר' **אלימלך מליזענסק** זי"ע (ליקוטי שושנה): "כי הדברים הצריכים לעולם הבא המה התורה והמצוות, והם אינם יכולים להיעשות ולהיפעל אם לו שיש לו כל צורכי עולם הזה בירווח..."

לימים, יפרש בכך נכדו של רבי אליעזר'ל, הוא הרה"ק רבי **יהושע מדזיקוב** זי"ע, את הפסוקים בפרשתנו בהאי לישנא (עטרת ישועה, נח):

"אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים היה בדורותיו את האלקים התהלך נח (ו' ט). וכתב הבעל הטורים אשר 'האלקים התהלך נח' סופי תיבות חכם, ובכתוב אמר שהיה 'איש צדיק'. ונראה על פי אמרם ז"ל (ב"ב קטז, א) 'אם יש לאדם חולה בתוך ביתו ילך לחכם שבעירו'. ולהבין מדוע תפסו בלשונם 'חכם העיר' ולא 'צדיק העיר'. אך יש חילוק בין חכם לצדיק, כי צדיק יושב בהתבודדות ותמיד הוא דבוק בדביקות הש"ת ואינו משגיח על צרכי בני אדם להשפיע אותם עושר ונכסים וגשמיות עולם הזה, כי זאת תחשב לפניו לירידה להתפלל לפני הקב"ה בדברי גשמיות עולם הזה. אבל החכם, הגם שהוא עובד הש"ת ומהלך בצדקו, בכל זאת הוא משגיח על צרכי עולם הזה להשפיע לזרע ישראל בנים חיים ומזונא.

וזהו שאמרו 'איזהו חכם הרואה את הנולד', היינו שרואה **אשר מדברים גשמיים נצמחו גם דברים רוחניים**, וכי, על כן מתפלל בעדם ומשפיע להם צרכי עולם הזה שיצליחו בכל עניינם. על כן נקטו חז"ל בלשונם הו"ך 'לך לחכם שבעירו', כי הוא משגיח על צרכי בני אדם בכל עניינם לטובה.

ומרמז לנו הבעל הטורים, שנח היה כלול מן שתי הבחינות. שהיה צדיק כמו שהעיד עליו הקרא, וגם היה חכם והמשיך לזרע ישראל ברכה המשולשת בנים חיים ומזונא. והו"ך 'אלה תולדות נח', היינו שהמשיך בנים. גם 'תולדות נח' היינו המילוי של נח, כזה - נו"ן ח"ית - עולה שני פעמים רגל, להשפיע פרנסה לתומכי אוריית הנקראים רגלים, כי כמו שהרגלים תומכים את האדם, כן הבעל משא ומתן תומכים ומחזיקים יד תלמידי חכמים העוסקים בתורת ה'. והסופי תיבות של 'האלקים התהלך נח' עולה חיים. ונרמז בכאן בנים חיים ומזונא שהמשיך נח לעדתו. על כן אמר הבעל הטורים שנח היה חכם, שאם היה צדיק לבד לא היה מרהיב בנפשו עוז לגשת אל הש"ת להתפלל על דברים גשמיים כאלה, ובעל כורחך צריך לומר שהיה נח חכם גם כן..."

לרגל הילולת הרה"ג רבי אליעזר מדזיקוב זי"ע - ג' מרחשון עפ"י מגדיל ישועות מלכו

טועמיה לכבוד שב"ק
מאוצר ספרי 'אש השבת'

מה פירוש "העלאת ניצוץ" (ב)

הבריאה כולה יש בה פרטים ופרטי פרטים בלי סוף ובלי מספר, וכל אחד מהם יש עליו מחשבה תמידית מאת הקב"ה לקיים ולהוות את הפרט הזה, ובאם תסתלק מחשבתו של הקב"ה אפילו רגע אחד מהפרט הוא - תיכף יתבטל ויחזור לאין ולאפס כמו קודם היותו.

כל מחשבה כזאת נקראת 'ניצוץ' אלוקי המחיה ומקיים את הפרט ההוא, ולקראת שבת מתחיל להתגלות אלוקותו ית' בעולם והניצוצות הללו מתחילים להיגאל מתוך ההתר והגלות שלהם.

וראה בספה"ק **ערוגת הבשם** (פר' ברה) זול"ק: כתיב 'ויכל אלקים ביום השביעי מלאכתו ופירש"י הלא כבר כתיב 'יום הששי ויכלו השמים' אלא מה היה העולם חסר מנוחה בא שבת בא מנוחה, וצריך להבין ענינו, איך שיך לומר בזה שהיה העולם חסר מנוחה הלא הנבראים לא הטריוחו עצמם ולא יועפו ולא יוגעו בששת ימי המעשה שנבראו, ומי הוא שהיה חסר לו מנוחה, ואיך בא להם ע"י שבת מנוחה שהיה חסר להם ביום החול.

ונראה בס"ד הנה כתיב 'אתה עשית את השמים שמי השמים וכל צבאם הארץ וכל אשר עליה הימים וכל אשר בהם ואתה מחיה את כולם', פ"י דכל מה שברא הקב"ה בעולמו אין לו קיום וחיות אלא ע"י ניצוץ קדושה המחיה אותו. ולכן כשברא השי"ת בריאות שהם בארץ הלזו העולם השפל שהוא רחוק מאור אין סוף ית"ש, הניצוץ קדושה שבתוך כל דבר שהתרחק מאוד ממקור קדושתו, לא מצא מנוח, כדרך בן שנתרחק מאביו ולבו תתפעם בקרבו ולא ינוח עד אשר יוכל להתקרב עד אביו. כמו כן היה העולם חסר מנוחה זו, עד שבא שבת והשי"ת האציל קדושת השבת, ממילא הרגישו כל הנבראים שהם קרובים יותר אל הקדושה שנתרחקו ממנו, וממילא מצאו מנוח, ע"ד בן שהלך בשביה לארץ מרחקים דרוחו תתפעם בקרבו עד שיוכל להתקרב אל אביו, והיינו דאמרנו רז"ל שהעולם היה חסר מנוחה, עד שבא שבת ובא מנוחה.

עוד איתא בספה"ק **עבודת ישראל** (פר' שלח) זול"ל: הנה הצדיק הקדוש מהו' **משולם זיסל מאניפאלי** אמר, כשהאדם אוכל בתאוותו לפי דמיונו שאי אפשר לחיות בלא אכילה ושתייה בוודאי מן הנמנע שירים ניצוצי הקדושה שבתוך המאכל למעלה. רק אם האדם חכם ומשכיל על דבר ואומר בלבו הלא בוודאי אם הבורא ב"ה רצה שנחיה בלי אכילה בוודאי היה אפשר להתקיים כמו עתה, אלא שהבורא ב"ה רצונו להחיות נפש כל חי על ידי אכילה, ועל ידי זה אני מוכרח לאכול בקדושה וטהרה שאני עושה רצונו בזה, ואז יש בכח אדם להרים ניצוץ קדישין לשרושם.

וזה פירוש הפסוק 'בבואכם אל הארץ, דהיינו אל הארציות, ותדעו נאמנה' אשר אני מביא אתכם שמה', כי אני הבאתי אותך לזה שהרעבון והצמאון מאת השי"ת והשביעה גם כן מאיתו, אז יהיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה', ותגביהו הניצוצין קדישין למעלה ודפח"ח.

וממשיך עוד: ועתה נבאר שאר הפסוקים שכתוב 'ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה', פירוש **שלא יאמר האדם הנה אנכי עדיין רך בשנים ויש עת לכל חפץ כשאזקין. אשוב לעבוד אותו יתברך בהגבהת הניצוץ קדישין.** כי עיקר העבודה בימי הילדות והבחרות כשהאדם שלם בכחו והוא הראשית לקדש מנעוריו. עכד"ק.

נשמת קין או הבל

כל אחד מאיתנו יש לו שורש שנשמת קין או שנשמת הבל, ועל פי רוב אנו בלולים משניהם יחדיו

מלפנים בישראל היו יכולים לראות בעליל על כל אחד להיכן נוטה נשמתו ומהיכן שורש מחצבתו, האם מקין או מהבל.

אך בדורינו - קבלה בדינו דור אחר דור עד לבעש"ט הק' - שאנו נשמות מעורבות מכמה וכמה בחינות (שערי היחוד והאמונה לרבי אהרן מסטראשלא, פתח ומבוא השערים בהג"ה), ולכן יכול יהודי להשכים ביום ראשון עם שורש 'קין' כאשר הכל המוח סתום והלב אטום, והוא מוכרח להתגבר בכוחות איתנים על כל תנועה ותנועה. ולמחרת הוא משכים עם שורש 'הבל' כאשר עבודתו נעשית כאילו מאליה כלאחר יד ללא התאמצות יתירה.

וזה לא חייב להיות במספר ימים, אלא באותו יום עצמו, יש שהוא משכים עם השראה של 'הבל', ובמשך היום נתעברה בו נשמת 'קין'.

מי שרוצה לידע סימן האם נמשך בכללותו אחר נשמת קין או נשמת הבל, נותן לנו האר"י הקדוש סימן לכך.

ותחילה יש להגדיר את קין והבל בשורשם, דהנה 'קין' לקח לעצמו את הקרקעות והוא מחובר לארץ, ועל כן הוא שייך לפעולה מעשית, ויש בו אומנות לצייר ולהתעסק במלאכת כפים, אשר כל זה הוא בחינת 'מעשה'.

וידוע שיסוד העפר קשור עם יסוד האש, מאחר ששניהם יבשים (כדאיאת בזה"ק וירא כד.), ולכן כל מי שיש בו נשמת קין יש לו שייכות ליסוד העפר וכח הפעולה והמעשה, וכן ליסוד האש כי קין נמשך מן הגבורות. והוא אינו יכול לסבול את הלחות ואת המים. וכן אינו סובל דבר שאינו מוצק, וצריך שהכל יהא עם סדר, והוא מחובר אל ה'מקום' ואין לו ישוב הדעת באם אין לו את מקומו הקבוע.

לעומתו עומד 'הבל' שלקח לעצמו את המטלטלין שהם נעים ונדים, כי הוא קשור ליסוד הרוח, כפי הוראת שמו 'הבל', ואינו סובל להיות מחובר ויצבי ומוגבל למקום מסוים. ויסוד המים קשור ליסוד הרוח לפי ששניהם לחים על כן נמשך אחר המים שאין להם מקום מסוים אלא זורמים לפי התנאים העומדים בפניהם.

בנוסף לכך יש לנשמת 'הבל' כח וכושר הדיבור, כי הדיבור הוא ההבל היוצא מן הפה, וקשור ליסוד הרוח. וכן אוהב תנועה ופנימיות מחמת שנמשך מיסוד המים שהם בחינת התנועה.

ובזה יובנו מעט מדברי האר"י"ל (שער הגלגולים, הקדמה לו): גם אמר לי מורי ז"ל, כי לפי ששורש קין מן הגבורות הנקראות אש, לכן מי שהוא משורש קין, מתפעל ומתבהל מאד כשרואה המים, וגם ליכנס בתוכם, לפי שהמים מכבים את האש. גם יש לו סימן אחד, כי הוא מתפחד מאד מן השדים והמזיקים. והטעם הוא, כי כל המזיקין יצאו מתולדת קין בארקא כנוצר בזהוה.

גם אמר לי, כי קין היה בעל מעשה וציור במלאכות, כנודע ביבל ויובל תולדותיו. אבל הבל הוא בעל דיבור, בסוד הבל הפה. ולכן מי שהוא משורש הבל, הוא דרשן ודברן, ומי שהוא מן קין, אין לו כ"כ כח הדיבור, כמו שיש לו כח בציור ומעשיות מלאכות המעשיות.

מי גדול יותר, קין או הבל? בהשקפה ראשונה אנו מביטים בקנאה על אותו בר מזל שנתברך שנשמת 'הבל' אשר לא טעם טעם חטא מימיו, יושב על התורה ועל העבודה, ואינו יודע נסיון מהו.

אבל יש לידע כי משפט הבכורה שייך לחלקו של 'קין', אותו יהודי המנסה לעלות במדרגות העליה והכל סתום בפניו, כל פסיעה נחשבת עבורו כהר גבוה.

יהודי כזה שנשמתו נחצבה משורש 'קין' נמצא בקבוצת סיכון גבוהה, כי הירידה קרובה עבורה יותר מן העליה, אך אילו יתאמץ ויעשה ככל יכלתו, הגם שלא הגיע לקצה פסיעותיו של נשמת 'הבל', בכל זאת שכרו הרבה מאוד, והיה בהגיע מועד חלוקת השכר, לא יוכל לבכר את פניו בן האהובה - זה ששקד כל ימיו על דלתי העבודה, על פניו בן השנואה - שהתהלך כל ימיו ביגיעה עצומה בכל צעד ושעל, כי בן השנואה הוא הבכור, לו משפט הבכורה.

אנו אנשים קטנים, לא איתנו יודע עד מה, אך האר"י"ל בשער הגלגולים (הקדמה כז) העיד שהשכר נקבע לפי הטרחה והיגיעה ולפי גודל הסיכון - 'לפום צערא אגרא' (עי' באר מים חיים פר' משפטים).

עבודת התפילה

על פי משנת החסידות
פרק מח
מהות 'עבודה שבלב'

כתר נהורא

שערים לעבודת התפילה
מתוך העמקרה בספרי חסידות

מאוצרות הגה"צ רבי יחיאל יהושע שיינפלד שליט"א

"קרוב מכל קרוב - ורחוק מכל רחוק"

"עצם הסתירה בין שתי הדרגות באלוקות מגביר בנו את ההרגשה של המרחק העצום שאין לו סוף ותכלה נוכח פני ה' שאנו עומדים לפניו"

יתברך ברוך הוא ממשיך כל מיני השפעות לעולם.

וראה עוד **שפת אמת** (פר' וקהל, תר"ס): במדרש ואל מי תדמינוי כו' א"כ יאמר קדוש שאו מרום עיניכם כו'. כי הקב"ה רחוק מכל רחוק ואי אפשר להשיגו רק ע"י פעולותיו כמ"ש מי ברא אלה. ומצד הבריאה הוא קרוב מכל קרוב. עכ"ד.

עוד כתב (שבת תשובה, תרנ"ה): כי השי"ת בבריאות העולם כביכול עשה עצמו להיות נמצא בעולם. **כי צריך כל איש לידע ולהאמין כי הקב"ה הוא נעלם ורחוק מכל רחוק וכמו כן הוא קרוב מכל קרוב** וזהו שכתוב (ירמיה כג, כג) 'האלקי מקרוב אני כמ"ש במדרש שהוא מקרוב ומרחוק.

עצם הסתירה מגביר בנו את ההרגשה של המרחק העצום שאין לו סוף ותכלה נוכח פני ה' שאנו עומדים לפניו, וכפי שאנו משלבים תמיד בתפילה את שני החלקים הללו, כאשר מצד אחד אומרים 'ברוך אתה' בלשון נוכח כאלו עומדים לפניו ית', ומצד שני אומרים 'אשר קדשנו' בלשון נסתר ובלתי מושג, וזו היא השלימות - כאשר שני החלקים יהיו תמים ומשולבים כאחד (ראה שו"ת הרשב"א, ח"ה סי' נב).

יתירה מכך, על ידי הסתירה אנו משיגים שאי אפשר להתייחס אל הקב"ה לא בלשון 'נוכח' יען כי גבוה הוא מעל גבוה ורחוק מכל רחוק, ולא בלשון 'נסתר' כי לית אתר פנוי מיניה וממלא כל עלמין והוא קרוב מכל קרוב, ובכך מתעוררת דביקות הנשמה אל עצם האור סוף שגבוה מעל כל הסתירות, גם מהירחוק וגם מהקרוב, כי שתיים הם 'הגדרות' והאין סוף גבוה מכל ההגדרות, והוא כולל את כל הסתירות וסובל שני הפכים כאחד.

וראה **כד הקמח** (ערך ברכה): ומה שתקנו חכמים לשון הברכה נגלה ונסתר, כדי לקבוע בלב שהקב"ה נגלה ונסתר קרוב ורחוק מצד השכל נסתר ורחוק מצד עצמו, וכדי לשמוע העיקר הזה תקנו לנו נוסח הברכה בלשון נגלה ונסתר, 'ברוך אתה ה' מורה על נגלה, ו'אשר קדשנו וצונו' מורה על נסתר.

ואפשר לנו להביא בזה המשל מן השמש שאין לנו תחבולות לדבר מן הבורא יתעלה אלא בדרך משל שנברא מנבראו, והוא שהשמש אפשר לו לאדם להשיגו מצד עיגולו ומצד שישכיל האדם בשכלו כי האור שלו תועלת לקיום העולם. אבל מצד עצמו והילת אורו אי אפשר לו להשיגו כי אם יסתכל בו יכהה מאור עיניו.

אחד מדרכי ההתבוננות ברוממות הבורא ית', הוא ממה שהקב"ה סובל שני הפכים כאחד, אף בדברים שהשכל האנושי אינו מסוגל להבין, כגון המושג 'דיעה ובחירה', שאי אפשר להבין על פי השכל האנושי איך יתכן שיש להקב"ה ידיעה על כל מה שיעשה האדם, ובכל זאת יש לאדם בחירה מוחלטת לבחור על טוב ועל רע בלי שהידיעה האלוקית תכריח אותו, כי לא יתכן שיהיו שתייהן משמשים כאחת, ובכל זאת הקב"ה הוא מעל ההגבלות ומעל הסתירות ויכול להיות אצלו שני הפכים כאחד.

יש סתירה נוספת בדרכי ההנהגה האלוקית, שמצד אחד מצינו שהקב"ה 'קרוב מכל קרוב' והוא יושב ומצפה לתפילתן של ישראל, ומנשק את שפתותיהם ועושה כתרם מבקשתם.

מצד שני הוא מרום על כל ברכה ותהילה והוא 'רחוק מכל רחוק', לו דומיה תהילה, ולא שייך להתחיל לשבח אותו, כי כל מה שאנו קרוצי חומר מרגישים ומשיגים הוא רק מצינו, ואילו מצינו ית' אין כלל עולמות וכולא קמיה כלא חשיב, וגם לאחר הבריאה נחשב אצלו ית' כמו קודם הבריאה ללא שום שינוי כדכתיב (מלאכי ג, ו) 'אני הו"ה לא שנית', וכמאמר 'אתה הוא עד שלא בראת העולם ואתה הוא משבראת העולם' ואם כן לא שייך לעבוד ולהתפלל לפניו כלל כמאמר (איוב לה, ז) 'אם צדקת מה תתן לו, או מה מידך יקח'.

ענין זה מבואר בספה"ק **קדושת לוי** (פר' משפטים) וזל"ק: דהנה הבורא ברוך הוא אצלו יש כביכול שני בחינות - רחוק וקרוב.

בחינת 'רחוק', הוא שאנו מאמינים שהאור אין סוף ברוך הוא הוא קדמון לכל קדומים, ואין שום בריה בעולם יכול להשיגו, כי אי אפשר למחשבה להשיגו מחמת דהמחשבה הוא מיוחד והקב"ה קדמון לכל, ואין שום אופן ושרף אשר ישיג אותו, כי הוא למעלה מן השגה, וזהו בחינות רחוק, שהוא רחוק ומובדל מן השגה.

ובחינת 'קרוב', הוא שאנו מאמינים שהבורא ברוך הוא ממלא כל עלמין (וזה"ק פניחס רכה. תיקוני' הקדמה ה), ובו כל עלמין, ומקיף כל עלמין, לית אתר פנוי מיניה (תיקוני' תיקון נו), כי 'מלא כל הארץ כבודו' (ישעיהו ג, ג), וזו הוא בחינת קרוב.

ואנו בני ישראל צריכים להאמין בשני בחינות הנ"ל, האחד הוא רחוק והשני הוא קרוב. וזהו פירוש הכתוב (ישעיהו נו, ט) שלום לרחוק ולקרוב אמר ה', לאותו צדיק שיאמין שהשי"ת הוא רחוק וקרוב, לזה

"על ידי הסתירה אנו משיגים שאי אפשר להתייחס אל הקב"ה לא בלשון נוכח יען כי גבוה הוא מעל גבוה, ולא בלשון נסתר כי לית אתר פנוי מיניה, ובכך מתעוררת דביקות הנשמה אל עצם הא"ס שמעל הסתירות"

נהורא ישרי בה

סיקור על ספרי חסידות
בעריכת הרב פינחס שפירא שליט"א

ספה"ק קדושת לוי הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע

מי יעמוד בסוד קדושים למלל מילין לצד עילאה אודות ספרים הקדושים מארזי הלבנון אדירי איומה, אומה, וותיני הקדושים, ובפרט על ספרא רבא קדישא הדין של הרה"ק אור מופלא רום מעלה קוה"ק **רבינו לוי יצחק בן שרה שאשא** אשר עליו אמרו רבוה"ק כי רק הוצת שם העיר **'בארדיטשוב'** בכוחה לעורר רחמים רבים, ובוודאי הזכרת שמו הנדול.

בהכנעה ובחיל נימא מילין זעירין. ונציין דבר נפלא וחשוב בהגדרת הספר, כי אף שכמעט כל המעשים המסופרים ומתבדרין בבי מדרשות החסידים אודות רבינו הקדוש, המה מעשיות המתארות את סערת עבודתו אשר הייתה למעלה מגדר וגבולי העולם הזה. [כגון שבירת הזכוכית עבור נטילת ד' המינים, וכדו']. אמנם ספרו קדושת לוי מצטיין בסדרו ובהירותו במיוחדים, ביאוריו אף כי עמוקים הם עם זאת מובארים באריכות ובביאור מספיק לבא להנות בספרי החסידות. וניכר דבר זה לרוב הלומדים, בגלות רבינו זרוע עוזו, ויפי תורתו, בקדושות לתוכה פוריות. אך כל המייני בשאר דבריו יראה כי הסדר והבהירות שולטים בכל דברי קדשו

אמרות רבות מאת רבו המגיד ישנם אשר רבינו הוא מקורם בספרו. (לבר מספרו השלם אשר ייחד לתורת הרב המגיד, ספר 'שמועה טובה').

נקודה מעניינת מצוינת בקורות ימי ספר קדושת לוי, והיא. כי הספר נכתב לא על ידי רבינו הק' עצמו אלא על ידי תלמידיו ושומעי תורתו, ומשכך כאשר לקטו את דברי קדשו, פנו אל אחד הגדולים אשר הסתופק בתחילת דרכו בצל רבינו הלא הוא הרה"ק 'רבי נתן מברסלב' זי"ע אשר קודם הגיעו לרבו הרה"ק מוה"רן זי"ע, היה דבוק ומקושר אל רבינו הקדוש מבארדיטשוב זי"ע, והיה רושם בקולמוסו 'עט סופר מהיר' את דברי קדשו, ולאחר שנים רבות נלקטו להיות חלק מספר הקדוש קדושת לוי.

נקודה נוספת היא לציין, כי אף את עניני הסגנוניא על כלל ישראל אף שמוצאים זאת לרוב בסיפורי המעשים הנאמנים על רבינו, אך ספרו אינו מתייחד בעסק הסגנוניא דווקא ומתפפש לאורך ולרוחב לעניינים רבים יסודיים ושרשיים בעבודת ה' וגילוי א-לוקות.

ואי"ה בשבוע הבא נעסוק במבנה הספר וחלקיו ורעיונות מדב"ק.

מסילות ללב

הרה"ג ר' יהודה ווינגרטן שליט"א
יו"ר מכון יסוד החסידות

הנסיעה שכל התורה כלולה בה

אלא שהסדר הנכון הוא שהראש מוליך את הרגלים ולא להיפך לחילה.

בימים הנוראים מתגלה אלקותו יתברך בעולם. בימים אלו אנו זוכים לקבל אוצרות עצומים מלאים קדושה במחשבותינו ובידיעת ה' שמתגלה בנו בכל מיני אופנים, לפי דרגות הימים ומידותיהם.

כעת אנו אורזים את חבילות הקדושה ומתרגמים אותם לעבודת ה' בעבודת היום יום, בכל הדרגות המשתנות בהתגלות האלוהית מדי חודש בחודשו, שנמשלים כנגד כל חלקי הגוף, בבחינת ידיים וגוף והרגלים.

אבל הבדל זה הוא רק מצד כח ההמשכה. כי אמנם ישנם ימים שבהם נמשכת הקדושה בבחינת הראש והמחשבה, ויש ימים שהקדושה נמשכת בבחינת כוחות ההרגש והעשייה. **אבל בכל עת שאדם מחובר לקומת הקדושה**, בכל דרך שהיא, הוא זוכה להאחו ולהתדבק בכל עולמות הקדושה, כי עולמות הקדושה הם אחדות מוחלטת, וכלשון היעב"ץ המובא

רבות בספרי התולדות יעקב יוסף **'כי כמו שהש"י אחד, כך תורתו אחדות אחת. והתופס מקצת מן האחדות תופס כולו, וכן הדוהה מקצת מן האחדות כאלו ידחה כולו, והוא בכלל ארור אשר לא יקום את כל התורה.'**

על פי זאת מבאר התולדות יעקב יוסף (חיי שרה, מוצא ב'חסידות מפורשת' פ' חיי שרה) כי כאשר אדם מקיים מצווה בהתלהבות ובכונה להתדבק בבוא, אזי כאלו הוא מקיים באותה שעה את כל התורה כולה, כי באותה שעה דבק הוא באחדות הקדושה העליונה, והמחזיק בה - תופס בכל עולמות הקדושה מתחילתם עד סופם, כיון שכולם מציאות אחת כאדם חי שהמחזיק באחד מאיבריו תופס הוא בכלו.

נמצא כי בכל עת ובכל מצב ובכל צורה שאדם מחזק את עצמו להתדבק בבוא, אין קץ ובגול למה שיעול למעול בכל העולמות על ידי מחשבתו זאת!

זה לשון התולדות יעקב יוסף, שבהם נזכר אותו רב בחו"ל בניסיעתו המושגלת, והמבוססים על דברי היעב"ץ (הנזכרים לעיל):

'אמנם יש לומר אם עושה המצוה בהאמנה שלימה שעל ידי עשיות מצוה זו יזכה לדבק בו יתברך, וכמו שכתוב 'ובו תדבק', שהוא תכלית כל התורה ומצוה, אם כן כשמקשר ומדבק מחשבתו בו יתברך, אם כן כל המ"ח איבריו וש"ס"ה גידיו גרורין אחר המחשבה, וכמו ששמעתי מפרש מפי מורי במקום שחושב האדם שם הוא כולו.'

אין מדרכינו להביא סיפורים אמיתיים, אך ההכרח לא יגונה והפעם נחרגו ממנהגינו ונצטט מעשה שגוע לדיננו.

היה זה ביום חורפי מושלג במיוחד. מיודיענו, רב חשוב העומד בראשות קהילה בארה"ב, נסע במכוניתו לשמח חתן וכלה שהתחתנו באותו לילה במרחק כמה שעות ממקום מגוריו, אך השלג שהלך ונערם על כלי הרכב עורר בו ספיקות שוב ושוב. האם אכן המאמץ שווה? מסירות נפש בפועל כמוש - בשביל לשמח חתן וכלה?

הנסיעה הלכה ונעשתה קשה יותר מרגע לרגע, והוא כמעט הרים ידיים. עוד לא עבר אפילו שליש מהדרך, אולי יחזור וישוב לביתו, ויתעטף לו במרגוע בביתו החם, כך חשב.

ואז הוא נזכר בדברי התולדות יעקב יוסף. **דברים אלו נתנו בו כוח אדיר להתגבר על כל המכשולים, עד להגיע אל היעד הנכסף!**

מה הם דברי התולדות יעקב יוסף שבהם נזכר אותו רב?

קודם לכן נגדים יסוד חשוב: אחד המושגים הידועים והמפורסמים בש"ס הוא השוואת 'תחילתו' של דבר 'לסופו' (ענין למשל בערכין ב.), עד כדי כך שניתן להשוות את כל הכללים וההלכות של ההתחלה אל הסוף ולהיפך.

יסודו של מושג זה הוא בתורת הקבלה, וכמובא ב'ספר יצירה', כי בכל מערכות הקדושה שבעולם יעוץ סופן בתחילתן ותחילתן בסופן.

משמעותו של מושג זה בא לבטא כי בעולם האמיתי - עולמות החיים העליונים, אין הבדל אמיתי בין הדרגות הגבוהות ביותר, לדרגות הנמוכות (מצד סדר הספירות).

אין הבדל אם מצערים אדם על ידי סטירה בראשו לכאב ברגליו, שהרי האדם - מציאות שלימה היא, וכל מקום שתאחו באיברי - בנפשו אתה מונעך. נע גם בשעה שהנשמה הפנימית של כל הדרגות, שהיא החיות האלוהית, נמשכת להאיר מתוך השרש (שהיא בחינת ה'כתר') אל הדרגות התחתונות (בחינת הרגליים) שורה בהם, אזי גם מתוך בדרגה התחתונה ביותר ניתן להגיע עד הדרגה העליונה ביותר.

ההבדל בין הראש לסוף הוא רק כאשר הסוף אינו מחובר לראש. ניתן לחיות ללא רגליים אך לא ניתן לחיות ללא ראש. אבל בשעה שהרגלים מחוברים לראש, אזי הם נחשבים מציאות אחת ממש, ולמשל כשהרגלים הולכים הולך גם הראש עמם,

<p>הרב החסיד ר' לייבל ליכטנשטיין שליט"א מחשוב לומדי כוללי אש החסידות לרגל אירועי בתו למז"ט יה"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרבות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת ולבני עדי עד וכו"ס</p>	<p>הרה"ח ר' הרשל עדעל שליט"א לרגל הבר מצווה לבנו הבה"ח אברהם שמחה נ"ו יה"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרבות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכו"ס</p>	<p>הרה"ח ר' בערל פדר שליט"א לרגל הבר מצווה לבנו הבה"ח אברהם יהושע נ"ו יה"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרבות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכו"ס</p>
<p>הרה"ח ר' בצלאל טובי שליט"א לרגל הבר מצווה לבנו הבה"ח יוסף נ"ו יה"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרבות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכו"ס</p>	<p>הרה"ח ר' יוסף אונגר שליט"א לרגל הבר מצווה לבנו הבה"ח יחזקאל שרגא נ"ו יה"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרבות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכו"ס</p>	<p>הרה"ח ר' משה גרוס שליט"א לרגל הבר מצווה לבנו הבה"ח אהרן נ"ו יה"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרבות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכו"ס</p>
<p>הרה"ח ר' משה מאירוביץ שליט"א לרגל הבר מצווה לבנו הבה"ח יצחק ישראל נ"ו יה"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרבות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכו"ס</p>	<p>הרה"ח ר' משה גרוס שליט"א לרגל הבר מצווה לבנו הבה"ח אהרן נ"ו יה"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרבות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכו"ס</p>	<p>הרה"ח ר' בן ציון מאיר שליט"א לרגל לידת הבת למז"ט יה"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרבות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכו"ס</p>
<p>לעילוי נשמת האשה החשובה מרת מלכה גיטל ע"ה בת הרה"ח ר' צבי מאיר ז"ל גראסקאפך הונצח ככלות השבעה ע"י נכדה הרה"ח ר' יעקב אליעזר לפקוביץ שליט"א</p>	<p>הרה"ח ר' בן ציון מאיר שליט"א לרגל לידת הבת למז"ט יה"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרבות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכו"ס</p>	<p>הרה"ח ר' בן ציון מאיר שליט"א לרגל לידת הבת למז"ט יה"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרבות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכו"ס</p>
<p>כוס תנחומין שגורה בזה בצער רב אל רום מעלת כבוד המשפיע הנעלה הגה"ח ר' שלמה שרייבר שליט"א מחשובי המשפיעים במסרכת על פפירת אביו החשוב הגה"ח ר' הרשל שרייבר זצ"ל - רב חסידי באיאן</p>		

תן חסידות פולאם

הבית לכל אברך ובחור חסיד
03-30-4444 ארה"ק
518329922 ארה"ב
443300412858 אירופה

ממלכת אש החסידות העולמית

כתובת: קדושת אהרן 14 בית שמש
לקבלת הגליון הלאומי ולהשיג
טלפון: 02-5026558 פקס 02-5702061
a025026558@gmail.com
לדרגת הפצת הגליון ניתן להמשיך 02-5026558 שלוחה 3
שעת המעשה בין 10:00 בבוקר עד 13:00 בצעדיים

טייערע איד
זכית לטעום מנוגע זין אור החסידות?
התחברת יותר להש"ת לתורתו ולמצוותיו?
אלפי אנשים מוצפים גם הם להתקרב אליך!
בידך הדבר !!!
בעת שמחה, לע"נ, לברכה ולישועה
קח חלק בהפצה לעוד בתי מדרשות, שגם הם יזכו לאור הגדול
ותזכה שהבעש"ט זי"ע ותלמידיו יעמדו לימינך ברגעים הגדולים
להתברך בכל מילי דמיטב
טלפון 02-5026558 שלוחה 2 בין השעות 17:00-19:00